

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра філософії та релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННІКОВА

«01» вересня 2023 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ДОСЛІДНИЦЬКОЇ

для аспірантів

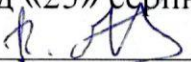
спеціальність: 033 Філософія

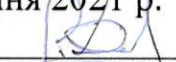
рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

освітньо-наукова програма «Філософія»

Київ – 2023

Розробник: Додонов Р.О., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка

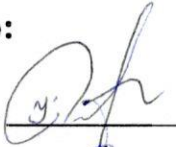
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Історико-філософського факультету
Протокол від «25» серпня 2021 року № 1
Секретар (Руслана МАРТИЧ)

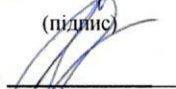
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії Історико-філософського факультету
протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.
Завідувач кафедри Роман ДОДОНОВ

Програму практики погоджено з гарантом ОНП «Філософія»
31.08.2021 р.
Гарант ОНП «Філософія» Олена АЛЕКСАНДРОВА

Програму практики перевірено
«31». 08. 2021 р.
Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 2022/2023 н.р. (Осташук О.О.), «13» 09 2022 р., протокол № 2

— (підпис) (ПІБ)
на 2023/2024 н.р. (Осташук О.О.), «01» 09 2023 р., протокол № 1

— (підпис) (ПІБ)
на 20 /20 н.р. _____ (_____), « » 20 р., протокол №

— (підпис) (ПІБ)

на 20 /20 н.р. _____ (_____), « » 20 р., протокол №

— (підпис) (ПІБ)

1. Опис практики

Вид практики	Дослідницька	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / тижнів	4 / 3	
Рік навчання	3	3
Семестр	6	6
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин	120	120
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра аспіранта. Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює керівник або випускова кафедра.

3. Мета та завдання дослідницької практики

Мета: виконання експериментальної складової наукового дослідження за затвердженою темою відповідно до сучасних вимог організації і змісту науково-дослідної роботи.

Завданнями дослідницької практики є формування наступних компетентностей:

Здатність до розуміння сучасної наукової методології; здатність до застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка та впровадження дослідницьких проектів, start-up; методологічно та технологічно грамотне здійснення наукового дослідження, інтерпретація його результатів; ефективне висвітлення і поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій (ЗК 2).

Здатність до наукового пошуку; сформованість особистісно значущих якостей дослідника; розв'язання дослідницьких завдань шляхом розуміння фундаментальних основ філософської науки; визначення мети, завдань, стратегії науково-дослідної діяльності; упровадження нових освітніх технологій у власну дослідницьку діяльність; генерування нових ідей, створення та інтерпретація нових знань відповідно до теми наукового дослідження (ЗК 3).

Здатність до застосування знань з іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки апікаційних форм

іноземною мовою; застосування іноземної мови в самоосвітній діяльності (ЗК 4).

Здатність до реалізації професійної та науково-дослідної діяльності на основі знань про сучасні новації у сфері філософії (ЗК 5).

Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері соціальної філософії або філософії освіти, подавати в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності (ФК 2).

Здатність до побудови алгоритму наукового дослідження у сфері філософії, використання філософської методології; використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження (ФК 3).

Здатність до диференціації наукової діяльності відповідно до наукових інтересів здобувача; ґрунтовно знати історію філософії, зокрема сучасні філософські вчення і напрямки, пов'язані з аналізом соціуму й освіти; володіти сучасним концептуальним апаратом філософії (ФК 4).

Здатність до філософської рефлексії; текстологічна культура; вміння ставити і вирішувати філософські проблеми будь-якого рівня складності (у формі різноманітних проблем, питань і завдань); мати навички виявлення, постановки і вирішення проблем філософії у конкретних сферах людської діяльності (ФК 5).

Здатність до застосування методів соціології та статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження (ФК 6).

Здатність до неперервної професійної освіти; розробка науково-методологічного та науково-методичного супроводу фахової професійної підготовки (ФК 7).

4. Результати проходження дослідницької практики

У результаті проходження дослідницької практики аспірант:

ПРН 2 - Здатен до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробки та впровадження дослідницьких проектів, здійснення наукового дослідження й інтерпретація його результатів, ефективного висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень.

ПРН 3 - Здатен до розуміння та використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності.

ПРН 4 - Здатен до використання зарубіжного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійної підготовки наукових публікацій до зарубіжних видань та участь у міжнародних наукових проектах.

ПРН 5 - Здатен застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки аплікаційних форм іноземною мовою; застосувати іноземну мову в самоосвітній діяльності.

ПРН 6 - Здатен реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні новації в сфері філософії.

ПРН 7 - Здатен знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. Здатен працювати з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет.

ПРН 8 - Здатен представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.

ПРН 9 - Здатен працювати з філософськими текстами, виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти план дослідження.

ПРН 16 - Здатен усвідомлювати, переосмислювати особистісно-професійний та науковий досвід.

5. Структура дослідницької практики

Етапи практики та види діяльності аспірантів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1 Консультативне засідання кафедри філософії з метою отримання аспірантом завдань, рекомендацій та обговорення форм звітності.	4
Етап 2. Уточнення критеріального апарату дослідження відповідно до змістової структури досліджуваного феномену.	4
Етап 3. Уточнення діагностичного інструментарію дослідження.	4
Етап 4. Доведення репрезентативності експериментальної вибірки.	4
Етап 5 Обговорення з науковим керівником логіки контрольного етапу експериментальної роботи.	4
Етап 6 Проведення експериментальних зрізів.	30
Етап 7 Опанування методів обробки результатів експериментальної роботи, зокрема, методів соціології та математичної статистики.	20
Етап 8 Впровадження формувальної складової експериментального дослідження.	20
Етап 9 Презентація результатів практики на кафедрі філософії.	4
Етап 10 Підготовка наукової статті з урахуванням результатів дослідницької практики.	26
Разом	120

5.2 Підбиття підсумків практики

1. Обговорення результатів практики з науковим керівником.
2. Презентація результатів практики на кафедрі філософії.

6. Зміст практики

Дослідницька практика здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти орієнтована на виконання практичної складової наукового дослідження за обраною проблемою відповідно до сучасних вимог організації та змісту науково-дослідної роботи.

6.1 Завдання аспірантів під час проведення практики

1. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.

2. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.

3. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять, лекцій).

4. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

5. Ознайомлення з інформаційними, довідковими, реферативними виданнями з проблеми дослідження.

6. Написання оглядового реферату з теоретичної частини дисертаційного дослідження.

7. Участь у науково-дослідній роботі кафедри (допомога у підготовці до видання збірників наукових праць, у підготовці і проведенні наукових конференцій тощо).

8. Виступи з доповідями на засіданні кафедри (наукових конференціях молодих вчених, науково-практичних конференціях Університету).

9. Підготовка і написання статті або тез наукової доповіді спільно з науковим керівником дисертаційного дослідження;

6.2. Обов'язки аспірантів під час проходження практики

1. Під час установчих зборів (до початку практики) ознайомитись з Наказом про проведення практики.

2. Своєчасно прибути на установчі та звітні збори.

3. Одержати від керівника Програму практики, консультацію щодо форм звітності та оформлення необхідних документів.

4. Ознайомитись із правилами техніки безпеки, охорони праці, внутрішнього трудового розпорядку праці та пунктуально дотримуватися їх.

5. У повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені Програмою практики.

6. Своєчасно оформити звітну документацію.

7. Захистити звіт про проходження практики.

6.3. Обов'язки керівників практики

1. Ознайомити аспірантів із Програмою практики, її метою, завданнями, критеріями оцінювання результатів, вимогами до звіту з практики.

2. Здійснювати контроль за своєчасним прибуттям аспірантів для проходження практики, за виконанням ними Програми практики.

3. Надавати аспірантам методичну допомогу під час виконання завдань практики.

4. Здійснювати контроль умов праці і побуту аспірантів на базі практики, проведення з ними необхідного інструктажу з охорони праці та техніки

безпеки.

5. Брати участь в установчих та звітних зборах.

6. Оцінити результати проходження аспірантами практики.

7. Контроль навчальних досягнень аспіранта

Основними звітними показниками є презентація результатів експериментальної роботи, а також письмовий звіт з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи.

7.1 Система оцінювання досягнень аспірантів Денна та заочна форма

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за
Подання критеріального апарату роботи відповідно до змістової структури досліджуваного феномену	10
Організаційно методична підготовка дослідження	10
Відпрацювання філософських джерел, аналіз авторефератів дисертацій за темою дослідження	20
Збір та систематизування інформації	10
Обробка первинної інформації	10
Підготовка звіту, формулювання висновків і рекомендацій за темою дослідження	10
Оприлюднення результатів практики: підготовка наукової статті, презентація в ЗМІ, в педагогічній діяльності	20
Імплементація результатів практики в дисертаційне дослідження	10
Разом	100
Форма контролю	Залік

7.2 Форми проведення контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку шляхом виведення спільної оцінки за виконані завдання.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником), завідувачем кафедри та подається у термін, встановлений у наказі (Додаток А).

7.3 Система контроль та критерії оцінювання

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри філософії, яке передує даті закінчення дослідницької практики.

Критерії оцінки:

- Коректність критеріального апарату роботи.
- Відповідність та доцільність інструментарію щодо структури та критеріїв досліджуваного феномену.
- Репрезентативність вибірки.
- Ґрунтовність та об'єктивність кількісної та якісної інтерпретації результатів дослідження.
- Готовність наукових матеріалів до друку у форматі статті.
- Обґрунтованість та переконливість репрезентації висновків дослідження в дисертації.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів, що надається керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку практики надає кафедра філософії на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

7.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX F	1– 59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра філософії та релігієзнавства

**ЗВІТ
про проходження дослідницької практики**

(ІПП аспіранта)

(ІПП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
Загальна кількість балів:			

Підсумкова оцінка: _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис)